

Cercadors. L'estudi del lèxic

per David Casellas

Amb aquesta nova secció de la revista ens proposem de difondre totes aquelles pàgines webs interessants des del punt de vista de la llengua catalana. Creiem que aquest és un mitjà de comunicació que pot contribuir a la normalització de la llengua catalana i que té un avantatge respecte a les publicacions en paper: el seu cost és molt petit. A més, qualsevol persona connectada a la xarxa pot accedir a qualsevol lloc web sense que li costi més que el temps de la trucada telefònica local.

Una primera recomanació és la d'accedir als cercadors catalans, a través dels quals hom pot localitzar tota la informació situada en els diferents indrets dels Països Catalans. Entre els principals cercadors catalans cal citar el cercador *Nosaltres.com*, de Vilaweb, (<http://vilaweb.com/nosaltres/>), *Cercat* (<http://www.cercat.com/>), *Som-hi* (<http://www.som-hi.com>) i *La Tecla* (<http://www.latecla.com>). També destaquem el cercador *Nosaltres.ct*, (<http://www.vilaweb.com/nosaltres/ct/>) per a trobar les pàgines catalanes amb el domini *ct* (Catalunya) en lloc de l'obligat *es*. Ací mateix ens explica com adoptar aquest domini, que solament és permès dins el programa redireccionador *http2*, que ens permet de tenir una adreça web més senzilla i amb la terminació *ct*. (per exemple, <http2//gircat.ct>).

Afortunadament hi ha força webs dedicats a qüestions de llengua catalana. Avui ens centrarem en el lèxic. Primer de tot cal destacar els webs del IEC (<http://www.iec.es>) i del Termcat (<http://www.termcat.es/>), on podrem consultar qualsevol dubte lèxic que tinguem, si bé de vegades amb uns criteris força discutibles.

També existeixen altres webs menys oficials i també dedicats a l'estudi del lèxic. Una pàgina molt interessant és la que, des de la universitat Pompeu Fabra, ens mostra una llista de formants cultes usats en la composició de mots catalans (http://www.iula.upf.es/cpt/formants/tf_i.htm). Així, per exemple, podem adonar-nos que *úrgia* o *urgia*, amb el significat de 'treball' intervé en la formació de mots com *siderúrgia*, *metal·lúrgia* o *cirurgia*. A més, podem comprovar l'equivalència d'aquests formants cultes en les altres llengües romàniques: italià, francès, portuguès, castellà i romanès. Finalment, cerqueu-hi també els formants cultes llatins o grecs com *acetum*, *agro*, *arithmos*, *auricula*, *bra-*

chium... És realment interessant i divertit; segur que hi aprendreu moltes coses.

També és captivador, sens dubte, el vocabulari meteorològic que trobem en el web d'Infomet (<http://www.infomet.fcr.es/assaig/assaig.htm>). Aquest és un treball d'Eduard Fontserè que, malgrat el pas dels anys, manté encara plena vigència. Apreneu quin tipus de núvols són els que els mariners anomenen *macarrets* o quina diferència hi ha entre la *mar arriçada*, el *marutxell* o la *marejada*.

Tampoc no deixeu de navegar pel recull de refranys populars recollits per Josep Pujol i Vila, el qual ha recollit uns 5.000 refranys catalans classificats per temes com *la feina*, *els diners* i *el poder*, *del pagès*, *del bestiar* i *altres animals*, *de la mar* i *la seva gent*...

(<http://www.fut.es/~jpv/>).

A Internet, fins i tot podem consultar un diccionari de l'argot català. Així, dins el web anglès "The alternative Dictionaries" (<http://www.notam.uio.no/~hcholm/altlang>) hi podem trobar *The Alternative Catalan Dictionary*. Aquest web ens explica en anglès el significat de mots tan usuals com *cagadubtes*, *donar pel sac*, *marieta*, *arrambada*; altres de més grollers com *donar pel cul*, *escalfabraguetes*, *els collons d'en Wamba*, *putot*, i fins i tot, d'altres d'aparició més recent i de dubtosa catalanitat com *bollicao*, *lacasitos*, *gilipolles*. La llàstima és que aquest recull sigui fet sense cap criteri aparent i sense indicar de cap manera l'origen dels mots: si són propis del català o manllevats d'altres llengües.

I finalment, com un homenatge a un dels catalans que més han treballat en el camp del lèxic, ja que va confeccionar el primer diccionari normatiu, us recomanem de visitar una pàgina web dedicada a Pompeu Fabra (<http://www.xtec.es/~jfon/fabra/fabra1.html>), on podreu trobar una divertida auca d'aquest lingüista, de la mort del qual l'any passat vam commemorar el cinquantenari. Veureu que aquesta auca (apareguda ja en la revista LLENGUA NACIONAL, núm. 26, p. 2, feta per Joan Vilamala, professor del IES Pius Font i Quer) va acompanyada d'unes activitats didàctiques per a treballar a classe.

Com veieu, de moment ja teniu feina. Navegueu de gust!♦